

2. SEJA

Usmerjevalne skupine

za pripravo Izhodišč za poglobljene spremembe postopkov (so)financiranja,
ocenjevanja, spremljanja in izvajanja raziskovalne dejavnosti

SAZU, 26. 2. 2015

Spletna stran Usmerjevalne skupine:
<http://www.rrs.gov.si/sl/agencija/us/>

Dnevni red:

1. Informativni pregled prispevkov članic in članov po prvi seji.
2. **Prioritetno področje 1: spremembe evalvacijskega postopka za raziskovalne projekte: razprava in oblikovanje okvirnih smernic.**
3. Ustna informacija o 2. (institucionalna evalvacija programov) in 3. (vstopni pogoji) prioritetnem področju.
4. Razno

V nadaljevanju: Posvet SAZU

Usmerjevalna skupina (US)

v širokem javnem dialogu pripravlja predloge operativnih predlogov, ki odgovarjajo na niz izpostavljenih problemov financiranja in vrednotenja znanstveno-raziskovalnega dela preko ARRS.

Predloge US bo skladno s pristojnostmi vsebinsko obravnaval Znanstveni svet ARRS, Upravni odbor jih bo presodil v smislu uresničevanja javnega interesa.

V svojem mandatu (31. 3. 2015) se bo Usmerjevalna skupina posvetila trem področjem: evalvacija projektov, programov in vstopni pogoji. Obravnavala bo tudi povezana področja, ki se bodo izkazala kot pomembna.

Čemu težnja po skladnosti z evropskim raziskovalnim programom Obzorje 2020?

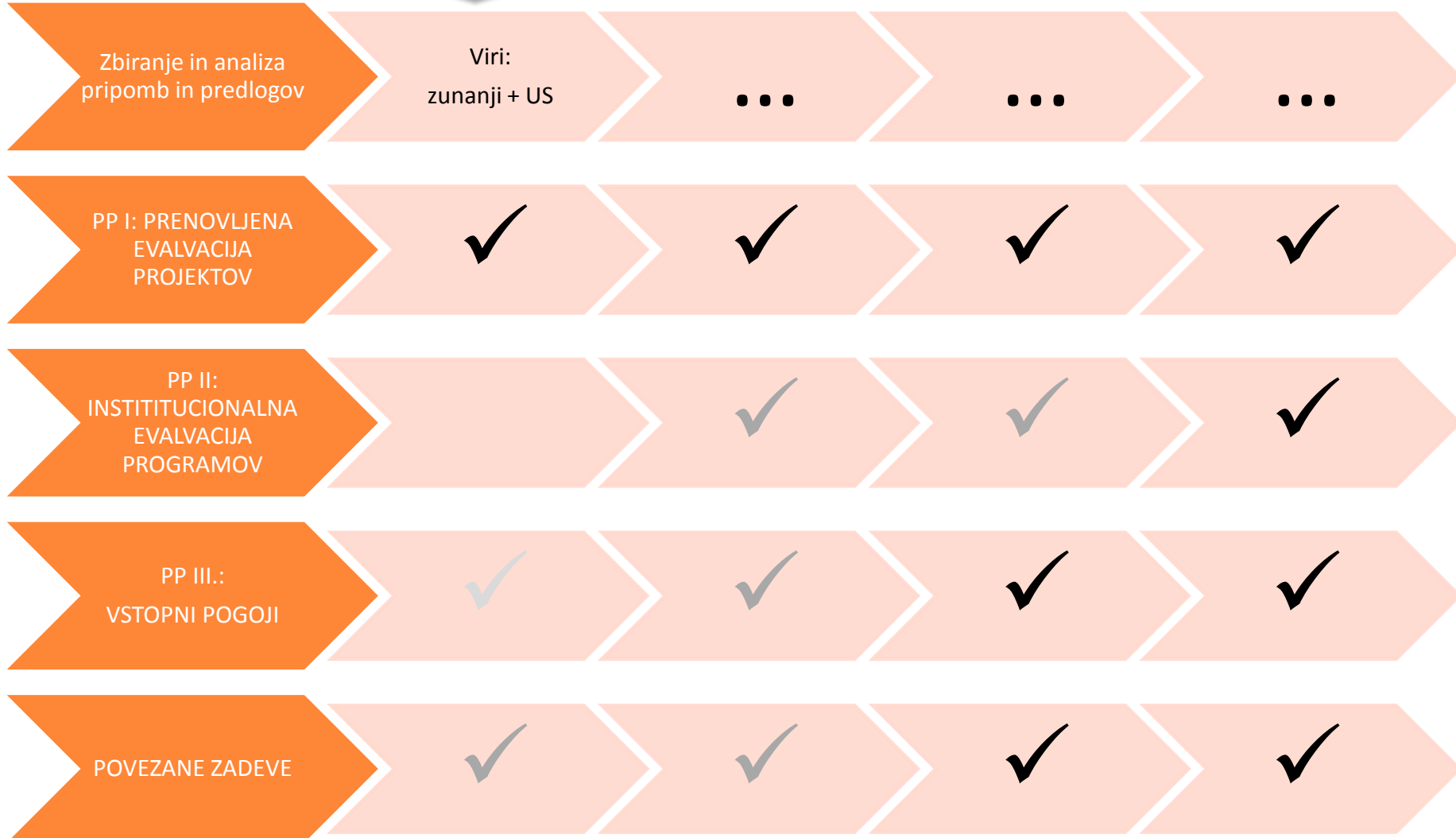
1. Sorodnost ciljev: **ODLIČNOST V ZNANOSTI – VODSTVO INDUSTRIJE – DRUŽBENI IZZIVI**
2. Izboljšati uspeh raziskovalk in raziskovalcev iz RS na razpisih EU.

V kateri fazi delovanja je Usmerjevalna skupina?

PROLOG

2. Seja in Posvet SAZU
26. 2. 2015

USMERJEVALNA SKUPINA ARRS (delovno gradivo 2. seje, 26. 2. 2015)

Prioritetna področja dela US ARRS

Področje dela US	Trenutna dejavnost ARRS
I. Evalvacijski postopki za projekte	Usklajevanje s H2020/ERC <ul style="list-style-type: none"> - prilagoditev izvedbe dvofaznega sistema - uvedba usklajevalnega poročila (consensus reports) - redefinicija/okrepitev panelov
II. Evalvacijski postopki za programe – prehod na institucionalno evalvacijo	Postopen prehod na institucionalno evalvacijo (skladno z RISS) <ul style="list-style-type: none"> - identifikacija nujnih sistemskih sprememb na ravni zakona - izdelava analize SWOT - preučitev vidika avtonomije inštitucij - redefinicija koncepta koncesionarjev
III. Vstopni pogoji	Prilagoditev vstopnih pogojev po namembnosti <ul style="list-style-type: none"> - odnosi med vedami - zmanjšanje razpršenosti pri objavah in citatih - natančnejša opredelitev A3 in njegove sledljivosti

Posredno naslovljena področja (zunaj treh priorit) POVEZANE ZADEVE

Povezano področje	Opis
SISTEMSKE SPREMEMBE	Zakon o raziskovalni in inovacijski dejavnosti tervsakoletni proračun RS: financiranje, statusne zadeve JRO, univerze, koncesionarji, agencija, presek raziskovalnega in inovacijskega sistema.
Novi instrumenti ARRS	Premostitev prehoda mladih doktorjev Prihod odličnih tujih raziskovalcev Stičišče z gospodarstvom
Obujen instrument	Raziskovalna oprema

2. Pisni prispevki članic in članov US (po prvi seji)

Članica/član US*	Referenca	
Martin Čopič	Pravilnik: evalvacijski postopek	<ul style="list-style-type: none"> - koordinator in namestnik, uveljavljenost recenzentov - v panelu vsaj polovica tujcev, panel naj vodi tujec - Dinamično vrednotenje programov (+/- 5%-10%)
Denis Donlagić	Pravilnik in M	<ul style="list-style-type: none"> - prilagoditev vrednotenja posameznim vedam - redefinicija aplikativnih projektov - Navaja razčlenjene ukrepe (uskladitev s H2020/ERC, prenos znanja, revidirati način evidentiranja A3
Tamara Lah	več členov Pravilnika in Metodologije	<ul style="list-style-type: none"> - operativna priporočila, zapisana v amandmajski obliki - redefinicija aplikativnosti projektov, odprava omejitev FTE, določanje recenzentov - vstopni pogoji in drugo
Stanko Strmčnik	<p>3. člen ZRRD</p> <p>20. člen ZRRD RISS 3.1-3</p> <p>89. člen Pravilnika, M Drugo: Razpisi za projekte</p> <p>Pravilnik in M</p>	<ul style="list-style-type: none"> - večina evalvacij je uniformirana (glede ved in tipov raziskav), posebej prizadeto področje tehnike in stem 3. člen ZRRD - opozarja na past preneglih sprememb sistemov evalvacije - ocenjevanje (meritve) vpliva raziskav - kvalitativne ocene za recenzente - določanje razmerij glede vrste projektov je sedaj določena za celotno vedo; kvote temeljnih, aplikativnih in podoktorskih projektov naj se uveljavijo pri vsakem področju posebej - upoštevanje prioritet in razvojno-raziskovalne politike - kvantitativno ocenjevanje opustiti razen za vstopni prag, navaja kratkoročne ukrepe;
Franc Klužer		<ul style="list-style-type: none"> - merjenje doseganja rezultatov - prioritete naj bodo opredeljene z aktualnimi programskimi dokumenti države

2. Prioritetno področje I: EVALVACIJSKI POSTOPKI ZA PROJEKTE (1/5)

H2020
ZSV Naravoslovje
ZSV Tehnika
ZSV Biotehnika
Rektorska konferenca

Podpodročje dela US	I. EVALVACIJSKI POSTOPEK
Usklajevalno poročilo	<p>Uvedba usklajevalnega poročila UP (consensus report) prijavitelj prejme le eno oceno,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ocenjevalci ohranjajo avtonomijo + povečana odgovornost - popolna skladnost s H2020'ERC (tudi glede kriterijev: namesto B1+B2+B3+B4+B5 zgolj dva oz. trije kriteriji).
Faznost postopka	<p>Ohranitev dvofaznega postopka</p> <ul style="list-style-type: none"> - cilj: skrajšati prvo fazo in povečati učinkovitost ocenjevanja - {v prvi fazi izbor A/B izvede evalvacijski panel brez oddaljenih ocenjevalcev, 3 x 6 = 18 + 6 OST – predlog zavrnjen na ZSA} - v drugi fazi ocenjevanje poteka z <i>oddaljenimi ocenjevalci</i>, usklajevalnim sestankom ter panelom enakega formata kot v prvi fazi - imena panelistov in ocenjevalcev se objavijo v skupinah po vedah ob koncu razpisa; ime vodje panela in njegovega namestnika (za vsako vedo) se objavi ob objavi razpisa (približevanje načelu ERC) - postopen odmik od področij ARRS/FOS ? (diskusija!)

B1: raziskovalna uspešnost
B2: družbeno-ekonomska relevantnost
B3: raziskovalno-razvojna kakovost
B4: relevantnost in vpliv
B5: izvedljivost

2. Prioritetno področje I: EVALVACIJSKI POSTOPKI ZA PROJEKTE (1/5)

Področje dela US	I. EVALVACIJSKI POSTOPEK (nadaljevanje)
<p data-bbox="208 386 349 425">Splošno</p> <p data-bbox="208 591 508 676">Kriteriji: temeljni projekti</p> <p data-bbox="208 943 542 1029">Kriteriji: aplikativni projekti</p> 	<p data-bbox="680 386 1769 575">Namesto B1+B2+B3+B4+B5 (glej razpis 2015) zgolj dva oz. trije kriteriji, ki zajemajo: odličnost (excellence), učinek (vpliv), kakovost in učinkovitost izvedbe (quality and efficiency of the implementation).</p> <p data-bbox="680 639 1054 678"><u>Skladno s H2020 ERC:</u></p> <p data-bbox="680 691 1360 776">TE1: ocena znanstvenega projekta (prebojnost, ambicioznost, izvedljivost)</p> <p data-bbox="680 843 1298 929">TE2: ocena prijavitelja (reference, kreativnost, zavezanost)</p> <p data-bbox="680 996 1375 1035"><u>Skladno s H2020</u> - collaborative projects</p> <p data-bbox="680 1048 1676 1186">AP1: znanstvena/tehnološka/inovacijska odličnost (jasnost koncepta, preseganje obstoječih znanj, kakovost metodologije in načrta implementacije)</p> <p data-bbox="680 1199 1572 1238">AP2: kakovost in učinkovitost izvedbe in upravljanja</p> <p data-bbox="680 1250 1624 1289">AP3: potencialni vpliv razvoja, diseminacije in uporabe</p>

2. Prioritetno področje I: EVALVACIJSKI POSTOPKI ZA PROJEKTE (3/5)

Poudarki iz prispevkov in predvideni ukrepi ARRS

Recenzentski postopek / Paneli

Poudarki iz prispevkov:

- Nadzor na delom recenzentov
- Problematika dela tujih recenzentov (motiviranost, splošnost, nepoznavanje domačih razmer), vs. potencialni konflikt interesov pri domačih recenzentih
- Predlog o ponovni vzpostavitvi koordinatorskega sistema brez občasnega strokovnega telesa

ZSV Tehnika
ZSV Biotehnika

ZSV Tehnika
IAS

ZSV
Naravoslovje

Predvideni ukrepi ARRS:

- Potrditev izbora recenzentov («short liste») s strani ZSA
- Redefinirana vloga panela glede na usklajeno oceno

2. Prioritetno področje I: EVALVACIJSKI POSTOPKI ZA PROJEKTE (4/5)

Poudarki iz prispevkov in predvideni ukrepi ARRS

Obravnava temeljnih (T) in aplikativnih (A) projektov

Poudarki iz prispevkov:

- cilji po vedah, povečanje deleža aplikativnih projektov
- ločen razpis za podoktorske projekte in mlade doktorje
- ločen sistem ocenjevanja glede na tip projekta
- ločeni kazalci TA projektov, ukiniti kategorijo mladih doktorjev in povečati podoktorske projekte
- razpis vsako drugo leta v primeru manjših sredstev

US - ZSA

ZSV Naravoslovje

IAS

ZSV Tehnika

ZSV Biotehnika

Predvideni ukrepi ARRS:

- ločeni razpisi za temeljne, aplikativne in podoktorske projekte
- ločen sistem ocenjevanja glede na tip projekta
- definicija različnih ciljev za posamezne vede glede na pretežno naravo raziskovanja v posameznih vedah

2. Prioritetno področje I: EVALVACIJSKI POSTOPKI ZA PROJEKTE (5/5)

Poudarki iz prispevkov in predvideni ukrepi ARRS

Opredelitev aplikativnosti projektov

Poudarki iz prispevkov:

- Redefinicija aplikativnih projektov glede na vsebino projekta, ne pa glede na izkazano sofinanciranje
- Zmanjšanje deleža oziroma ukinitvev obveznega sofinanciranja
- Prilagoditev višine deleža obveznega sofinanciranja velikosti podjetja
- Uskladitev ARRS prioritet z aktualnimi programskimi dokumentni države (pametna specializacija) in s tem povezanimi kazalniki.

US - ZSA

US - ZSA

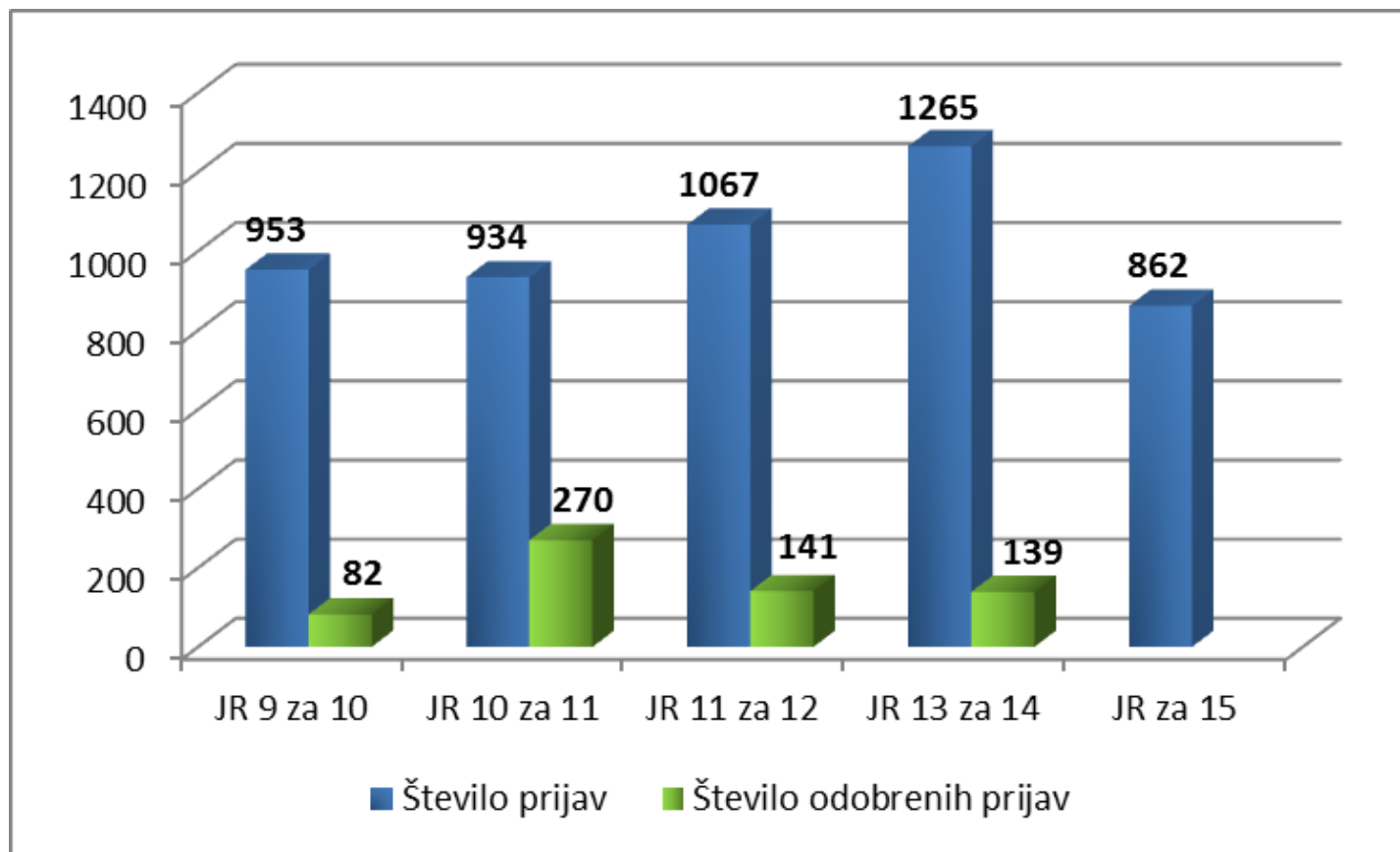
US - ZSA

US - MF

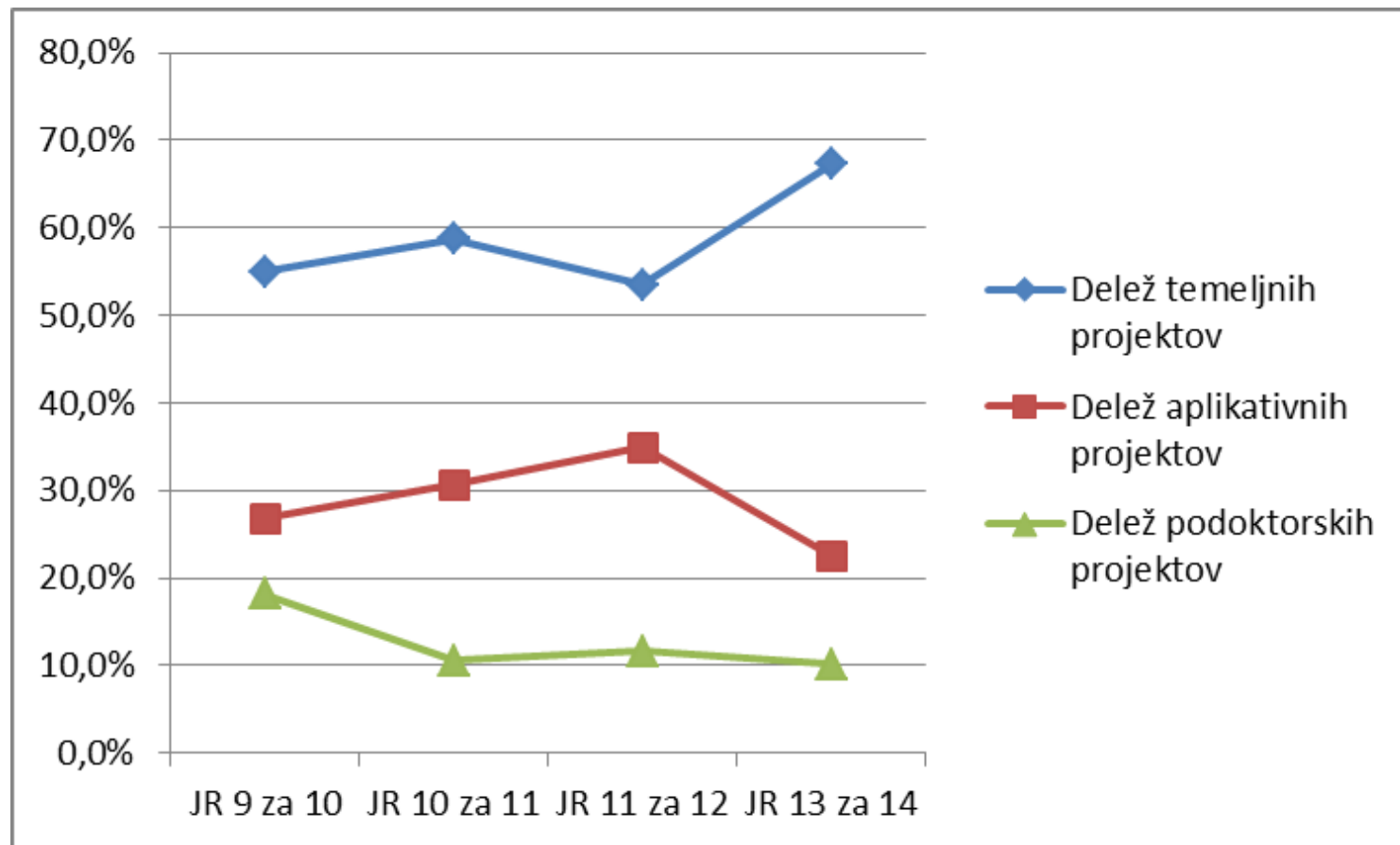
Predvideni ukrepi ARRS:

- Možna prilagoditev zahtevanega deleža sofinanciranja glede na velikost podjetja – sofinancerja
- Prilagoditev prioritet strateškim dokumentom države

Število prijav in odobrenih projektov na zadnjih razpisih za raziskovalne projekte

Delež sredstev za odobrene projekte na zadnjih razpisih za raziskovalne projekte glede na tip projektov

Področje dela: III. VSTOPNI POGOJI (informativno)

Vstopni pogoji – A3

ZSV Naravoslovje

Poudarki iz prispevkov:

- Ukinitev A3
- Pomen ohranitve A3 z večjim pomenom za aplikativne projekte, sprememba faktorjev v okviru A3 in vključitev centrov odličnosti in kompetenčnih centrov.
- Ne zadostna opredeljenost posameznih kategorij A3
- Vstopni pogoj za kandidaturo za vse razpise ARRS mora temeljiti na minimalni zahtevani vsoti ocen A1 in A2. Pri ocenjevanju se upošteva skupna vsota (A1, A2 in A3)

US - SZT

ZSV Tehnika

ZSV Biotehnika

Možni ukrepi ARRS:

- Ustrezneje normativno urediti zajem podatkov
- Intenzivirati revizijske postopke nad zajemom podatkov A3
- Razširitev rednih poročil o delovanju programskih skupin s poročanjem o sredstvih A3

D. Bonlagić: Ocena A3 in posebej njen gospodarski del sta upravičena

Področje dela: III. VSTOPNI POGOJI (informativno)

Vrednotenje znanstvenih dosežkov po vedah

Poudarki iz prispevkov:

- problematika različnega vrednotenja znanstvenih in relevantnih dosežkov po vedah (družboslovne vede, humanistika) oziroma upoštevanje specifik področij,
- visoko vrednotenje preteklega dela in premajhen poudarek vrednotenju kvalitete projektov,
- objava v revijah s faktorjem vpliva in indeks citiranosti ni nujno odraz kvalitete objav.

Slovensko sociološko društvo
Pravna fakulteta (UL in UM)

Slovensko sociološko
društvo

Slovensko sociološko društvo

Možni ukrepi ARRS:

- Upoštevanje specifik oziroma primerljivosti posameznih ved in področij pri vrednotenju znanstvenih in relevantnih dosežkov.